

OBSZAR METROPOLITALNY WARSZAWY DZIŚ

*- nowe wyzwania dla województwa
w kontekście polityki spójności*

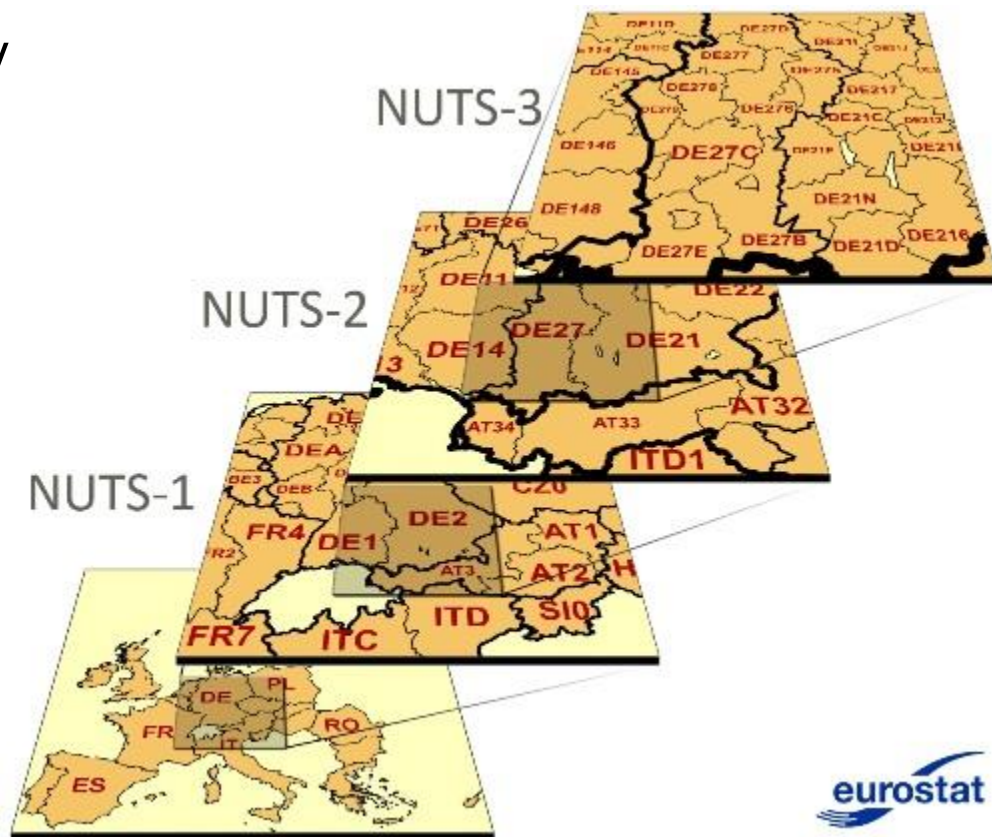
ADAM STRUZIK
MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, 20 czerwca 2018

Podział statystyczny

W oparciu o klasyfikację NUTS dokonywany jest podział Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej pomiędzy regiony uznane za peryferyjne lub opóźnione w rozwoju społeczno-gospodarczym.

Wsparcie rozwoju, w tym finansowe, przysługuje regionom zdefiniowanym na poziomie NUTS 2, których PKB na 1 mieszkańca jest niższy niż 75% średniej dla Wspólnoty.

Podział statystyczny

Przyjęty przez
Radę Ministrów

Podział na dwie jednostki NUTS 2
Zmiany podregionów (NUTS 3)

Nowy podział statystyczny vs. OSI

Podział statystyczny

- region warszawski stołeczny
- region mazowiecki regionalny
- granica subregionów (NUTS 3)

Obszary Strategicznej Interwencji

- OSI ostrołęcko-ciedlecki
- OSI płocko-ciechanowski
- OSI radomski
- Obszar Metropolitalny Warszawy

Realizacja polityki rozwoju

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku
- Innowacyjne Mazowsze (2013)

CEL GŁÓWNY

ZMNIEJSZENIE DYSPROPORCJI ROZWOJU W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM,
WZROST ZNACZENIA OBSZARU METROPOLITALNEGO WARSZAWY W EUROPIE

**Obszary strategicznej
interwencji (OSI)**

Instrumenty polityki rozwoju

Biegun wzrostu

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne - ZIT

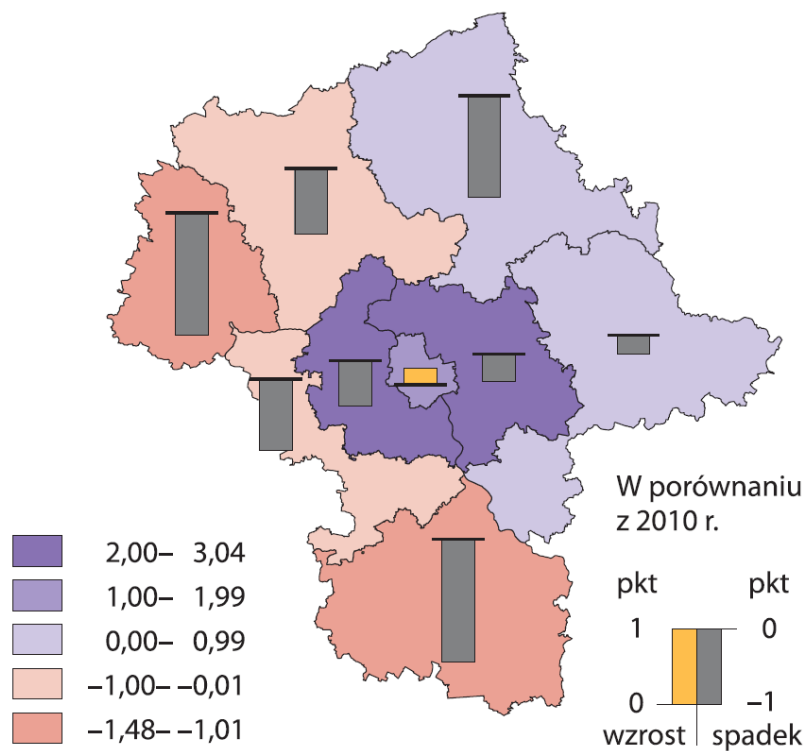
Obszary problemowe

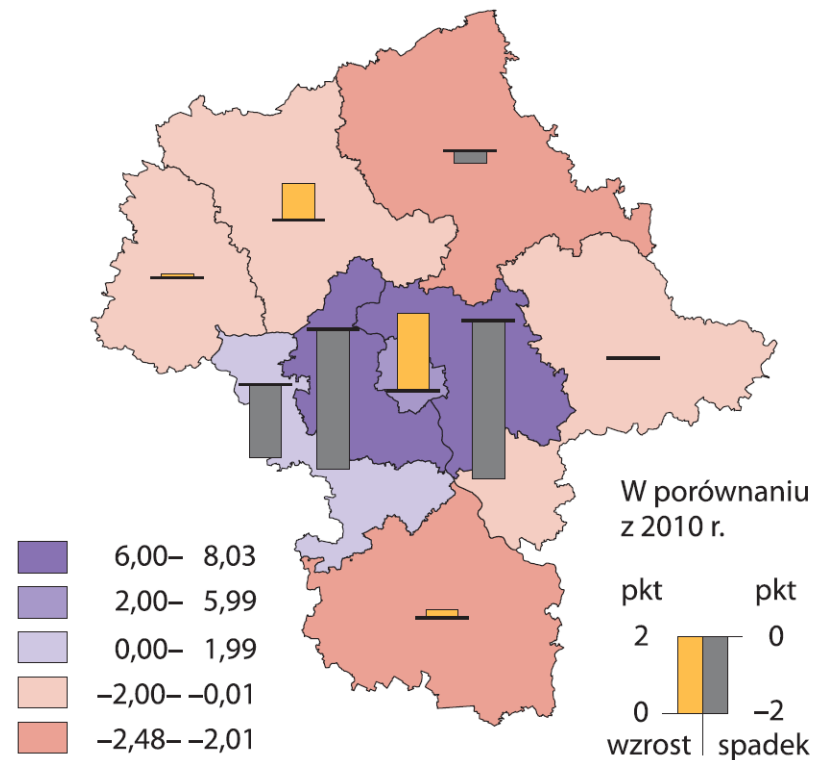
Regionalne Inwestycje Terytorialne - RIT

Demografia

Przyrost naturalny na 1000 ludności według podregionów w 2016 r.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności według podregionów w 2016 r.

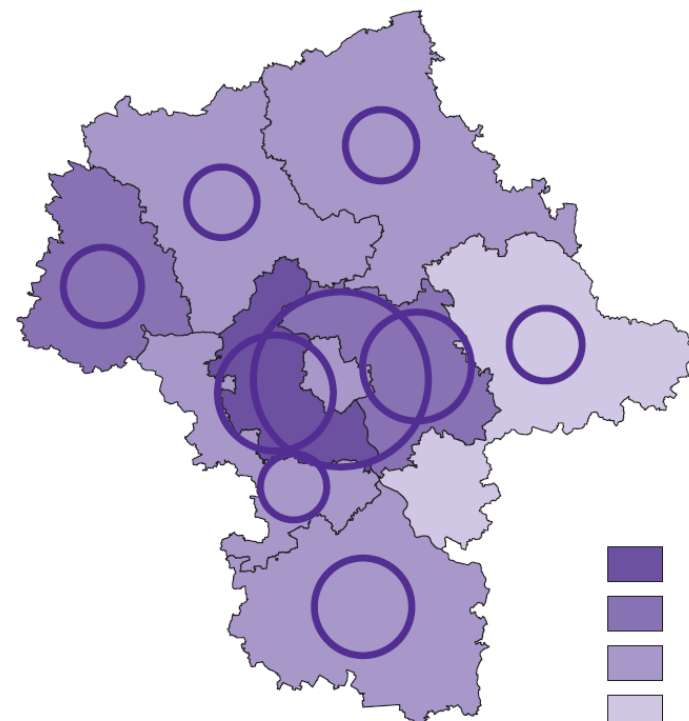
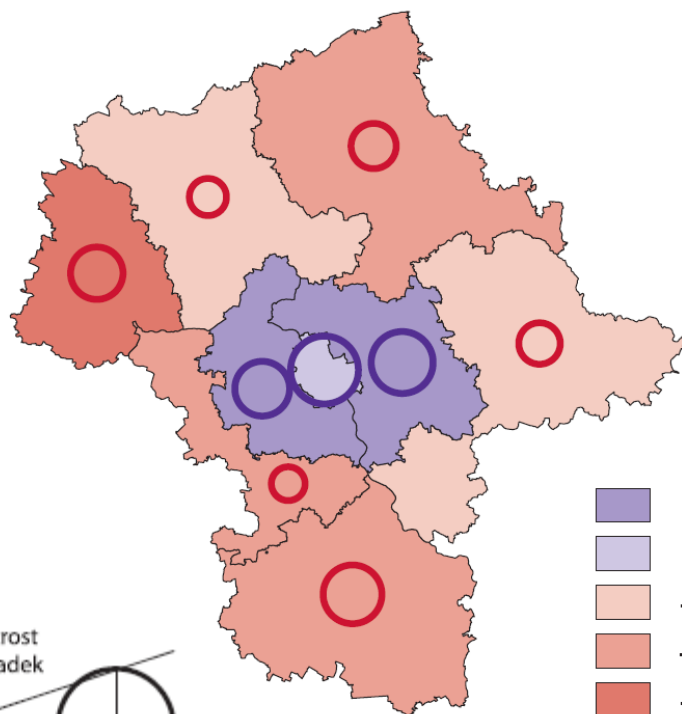

Demografia

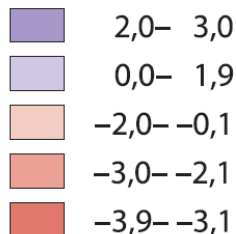
Zmian liczby ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2010-2016

Produkcyjny mobilny

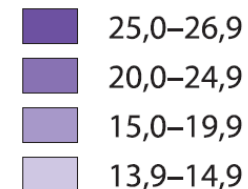
poprodukcyjny

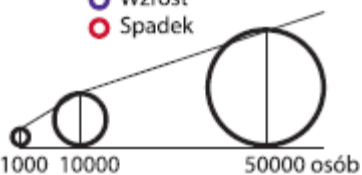
%

%

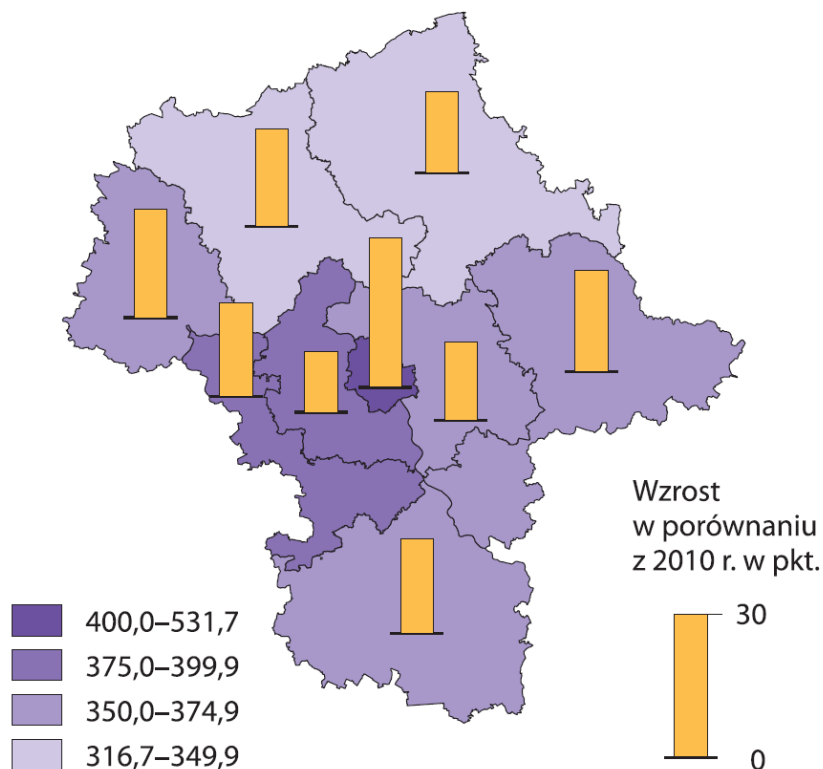
● Wzrost
● Spadek

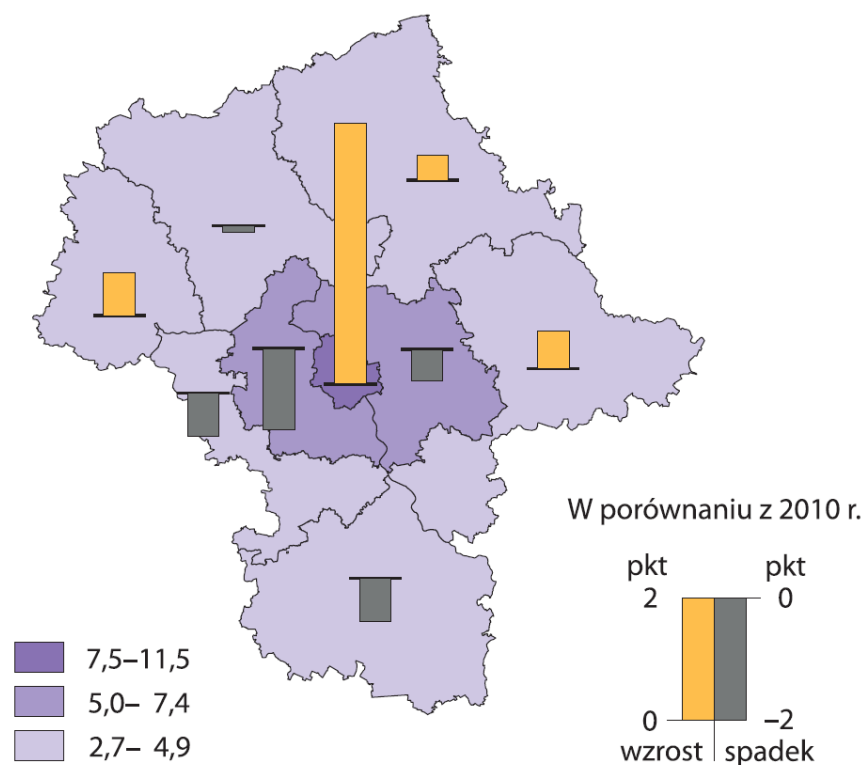
Źródło: Województwo Mazowieckie w nowym podziale statystycznym; Urząd statystyczny w Warszawie; Warszawa 2018

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności według podregionów w 2016 r.

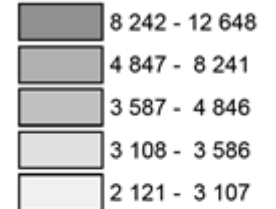
Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności według podregionów w 2016 r.

Źródło: Województwo Mazowieckie w nowym podziale statystycznym; Urząd statystyczny w Warszawie; Warszawa 2018

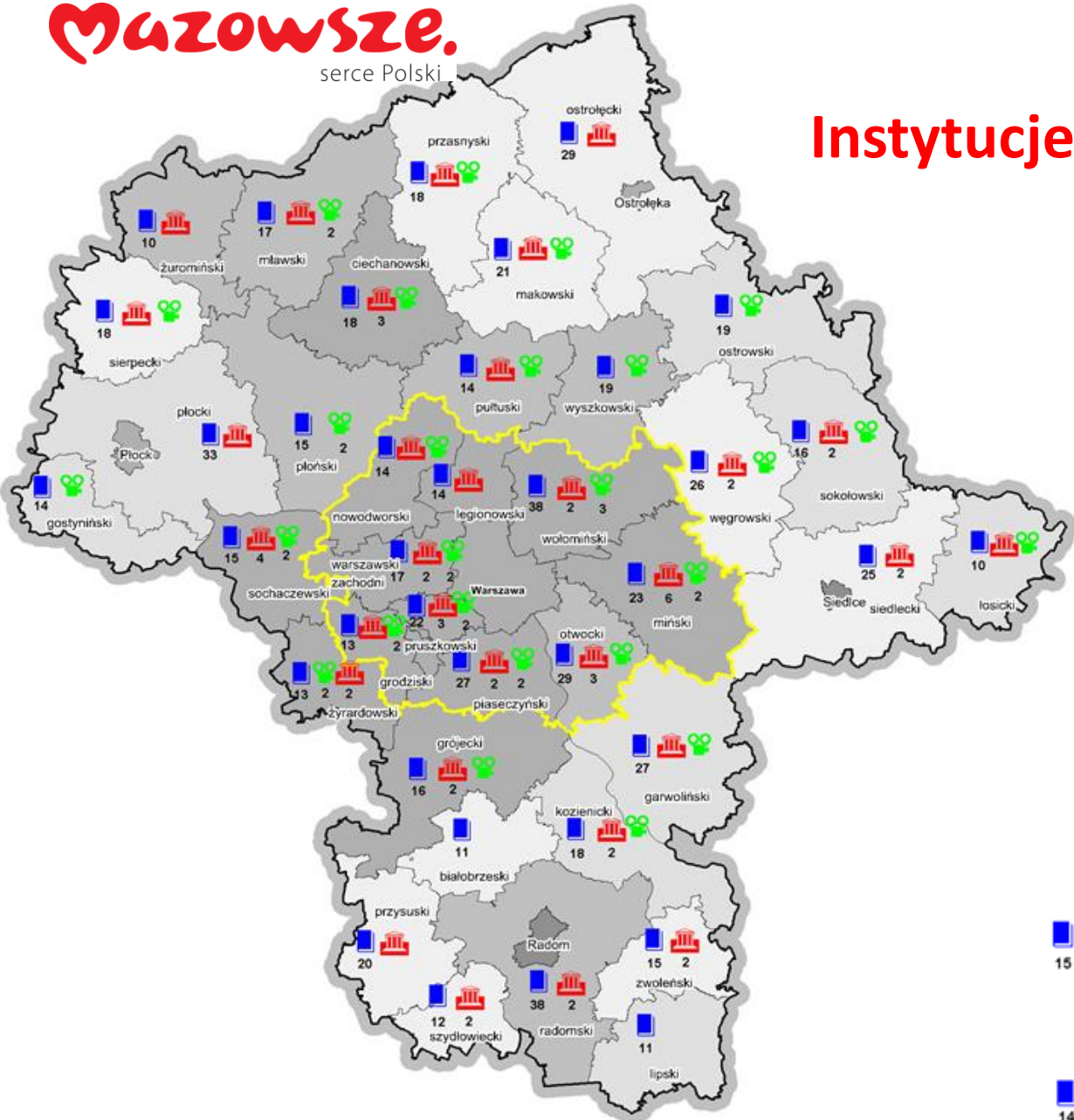
Instytucje kultury

Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną w 2016 r.

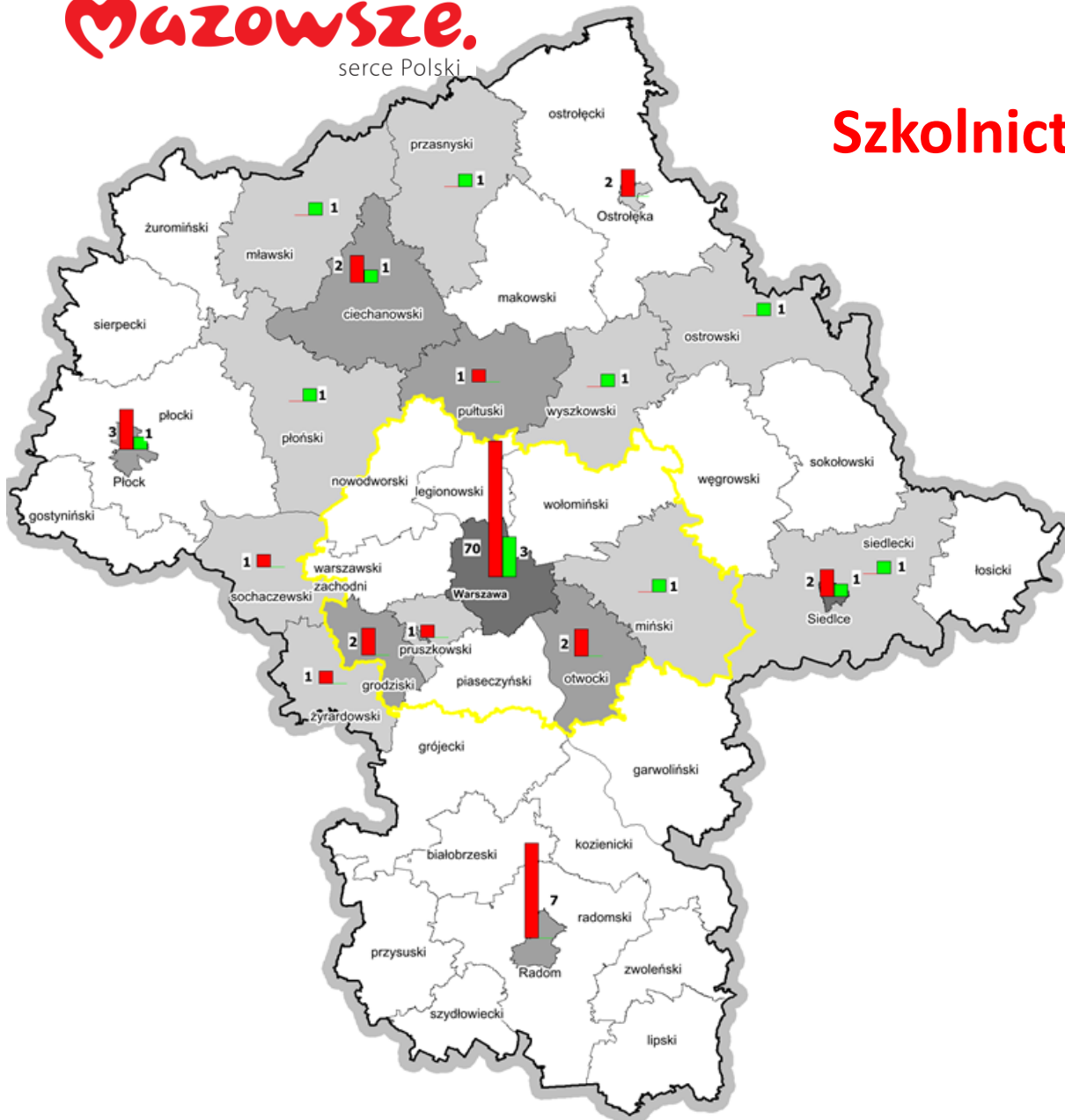

Liczba obiektów w 2016 r.

- biblioteki z filiami
- muzea i oddziały
- kina
- teatry
- instytucje muzyczne

Szkolnictwo wyższe

Liczba studentów na 10000 mieszkańców w 2016 r.

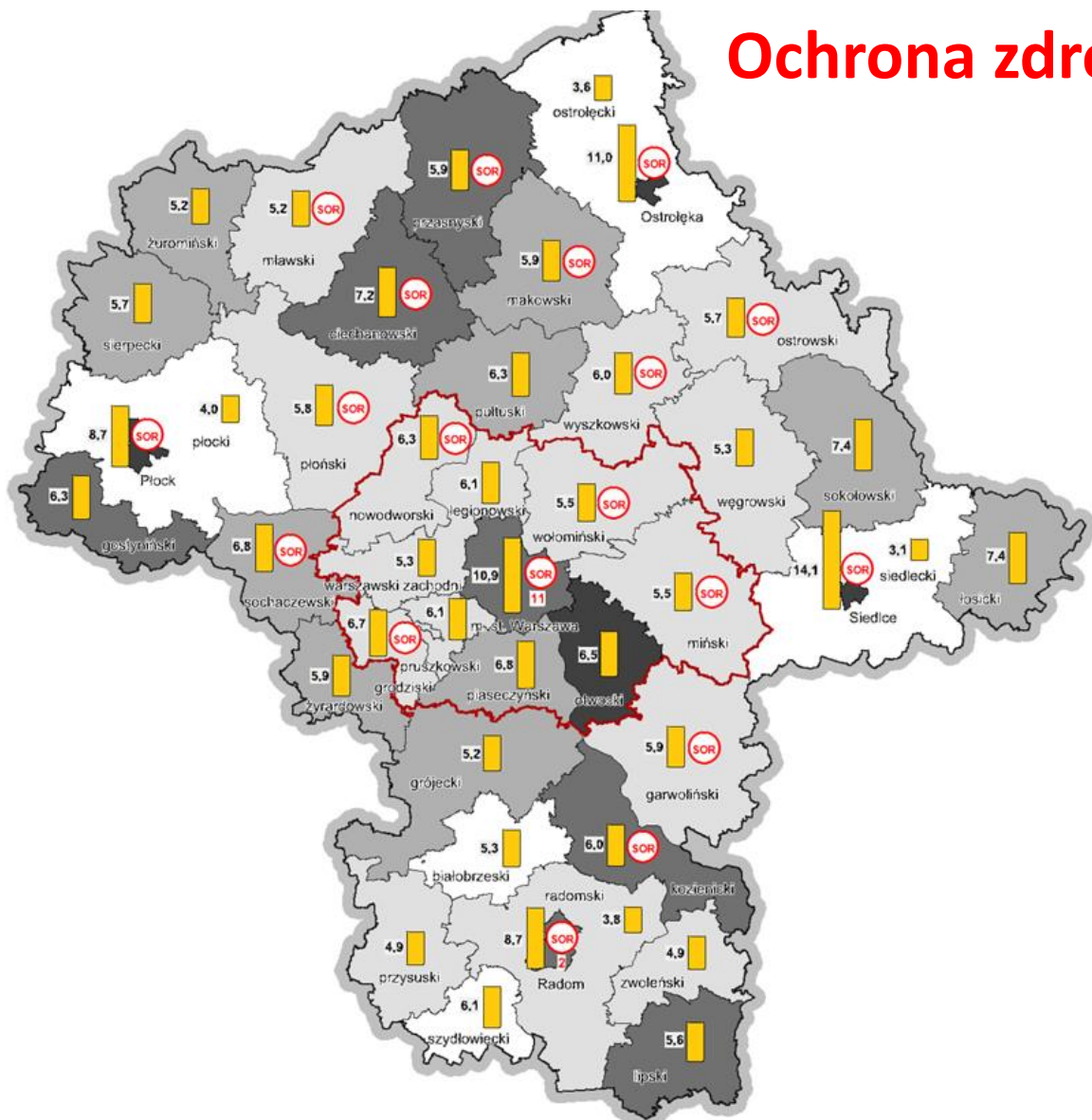
848 - 1366	(2)
162 - 847	(6)
1 - 161	(11)
brak szkoły wyższej	(23)

Liczba szkół wyższych/ jednostek zamiejscowych

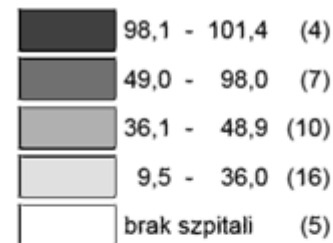

■ szkoły wyższe
■ jednostki zamiejscowe

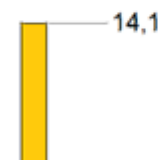
Ochrona zdrowia

Liczba łóżek w szpitalach ogólnych na 10 000 ludności w 2016 r.

Liczba porad lekarskich ogółem na 1 mieszkańca w 2016 r.

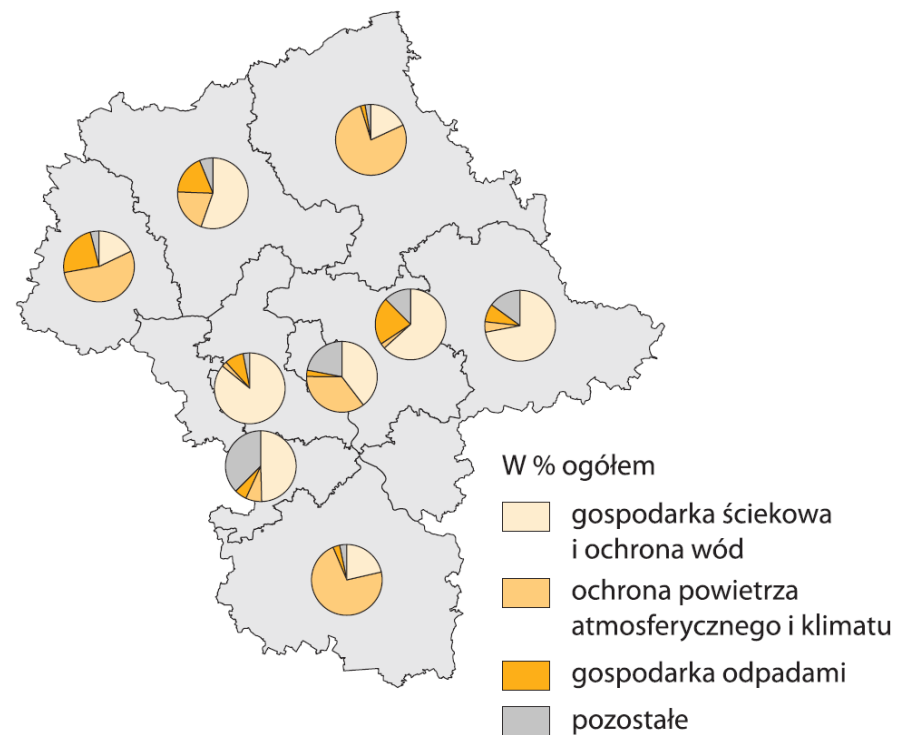
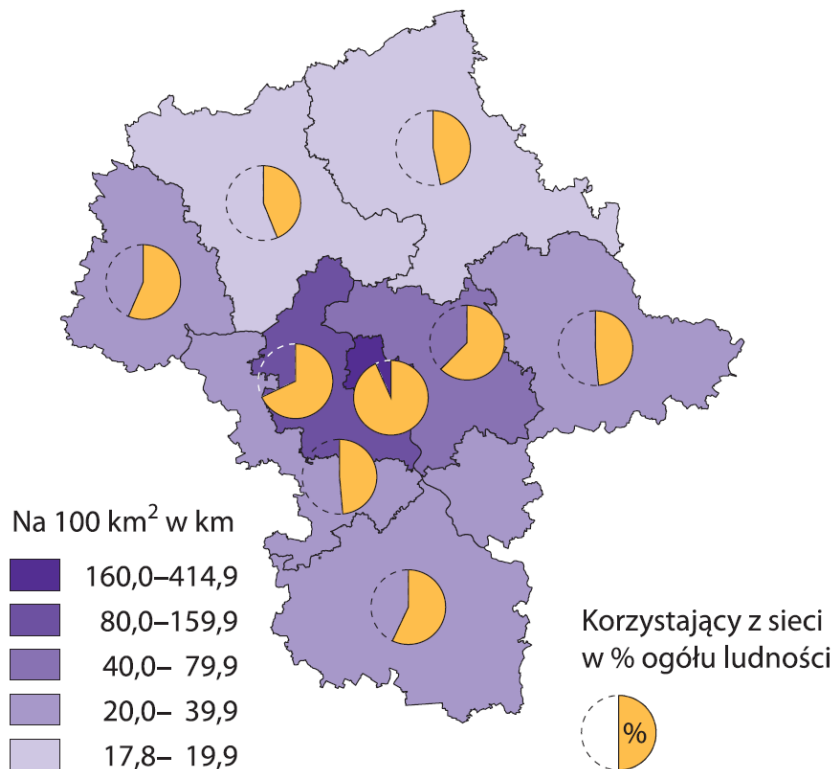
Szpitalne Oddziały Ratunkowe wg stanu na 1.02.2017 r.

liczba obiektów > 1

Ochrona środowiska

Sieć rozdzielcza kanalizacyjna wg podregionów w 2016 r. (stan w dniu 31 XII)

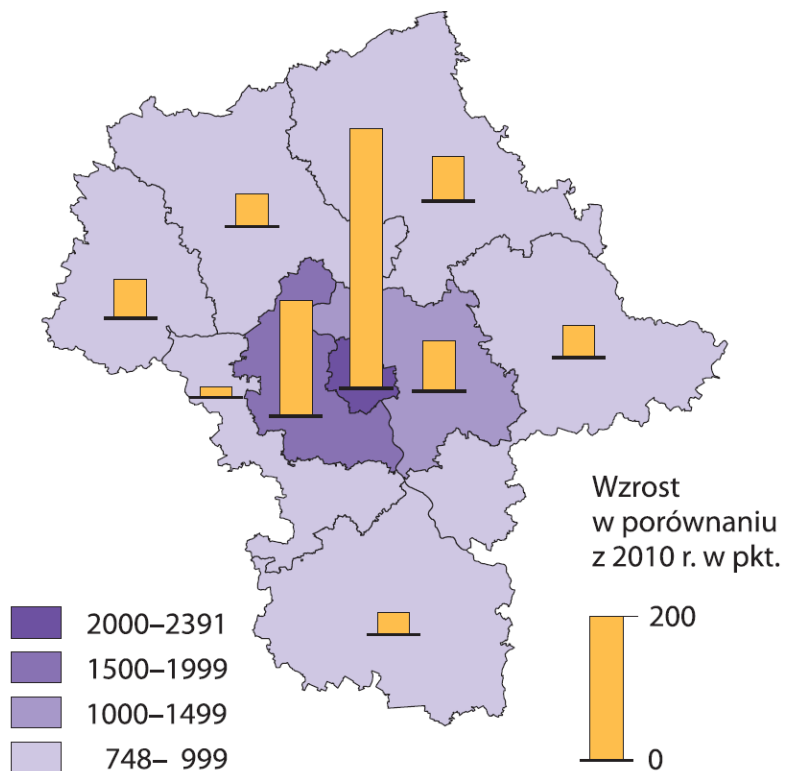
Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska wg podregionów w 2016 r. (ceny bieżące)

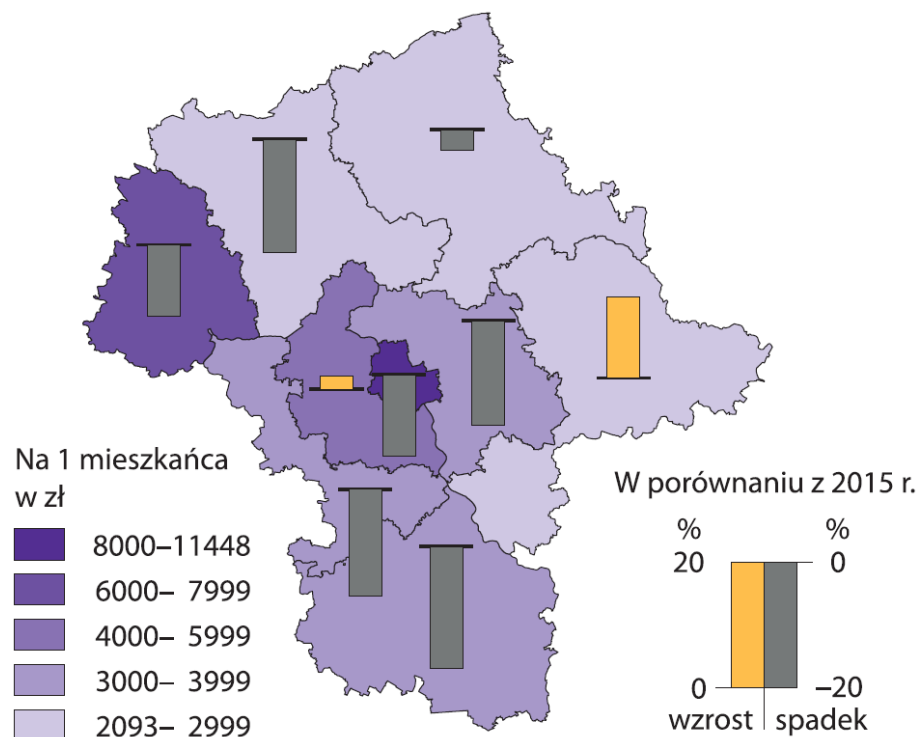
Źródło: Województwo Mazowieckie w nowym podziale statystycznym; Urząd statystyczny w Warszawie; Warszawa 2018

Gospodarka

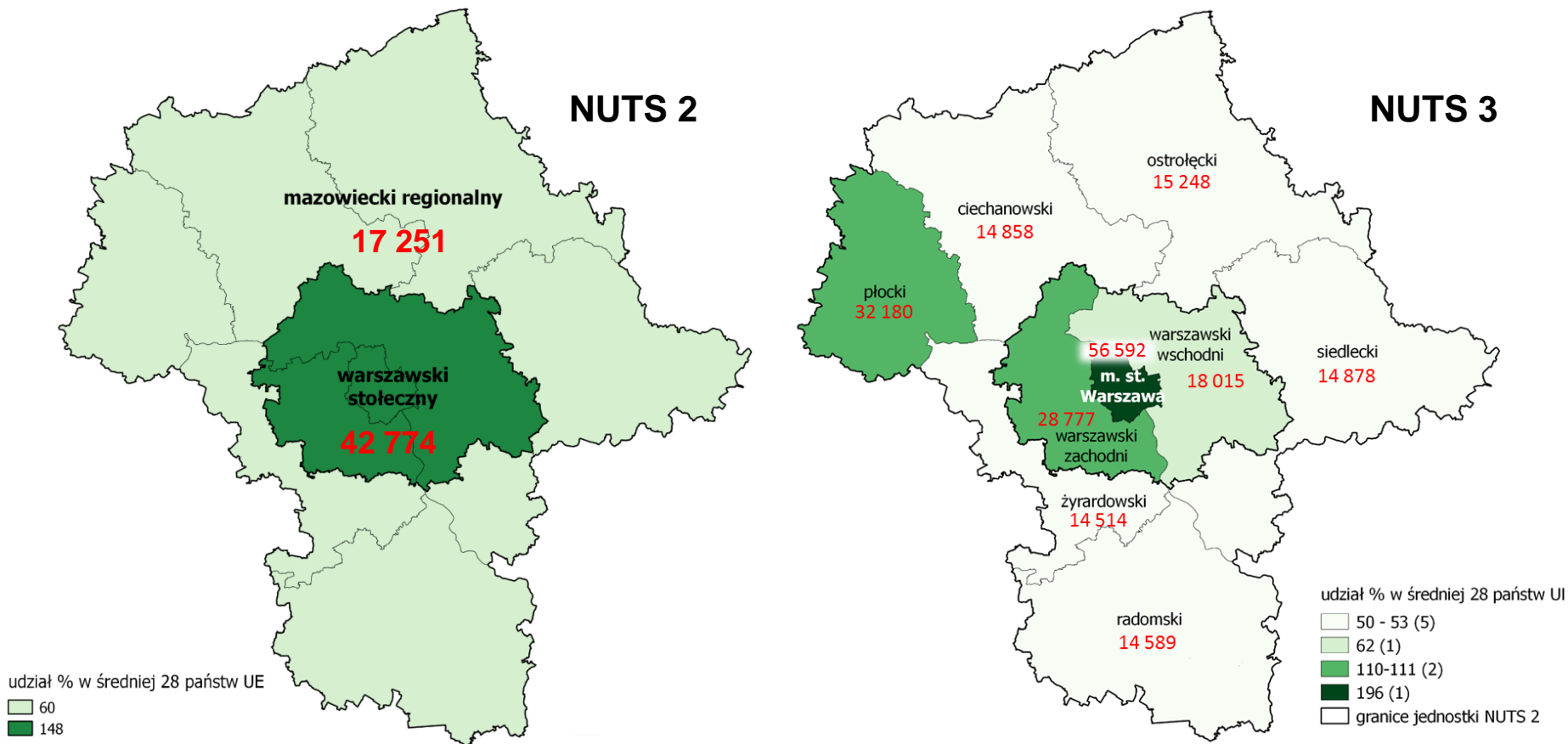
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według podregionów w 2016 r.

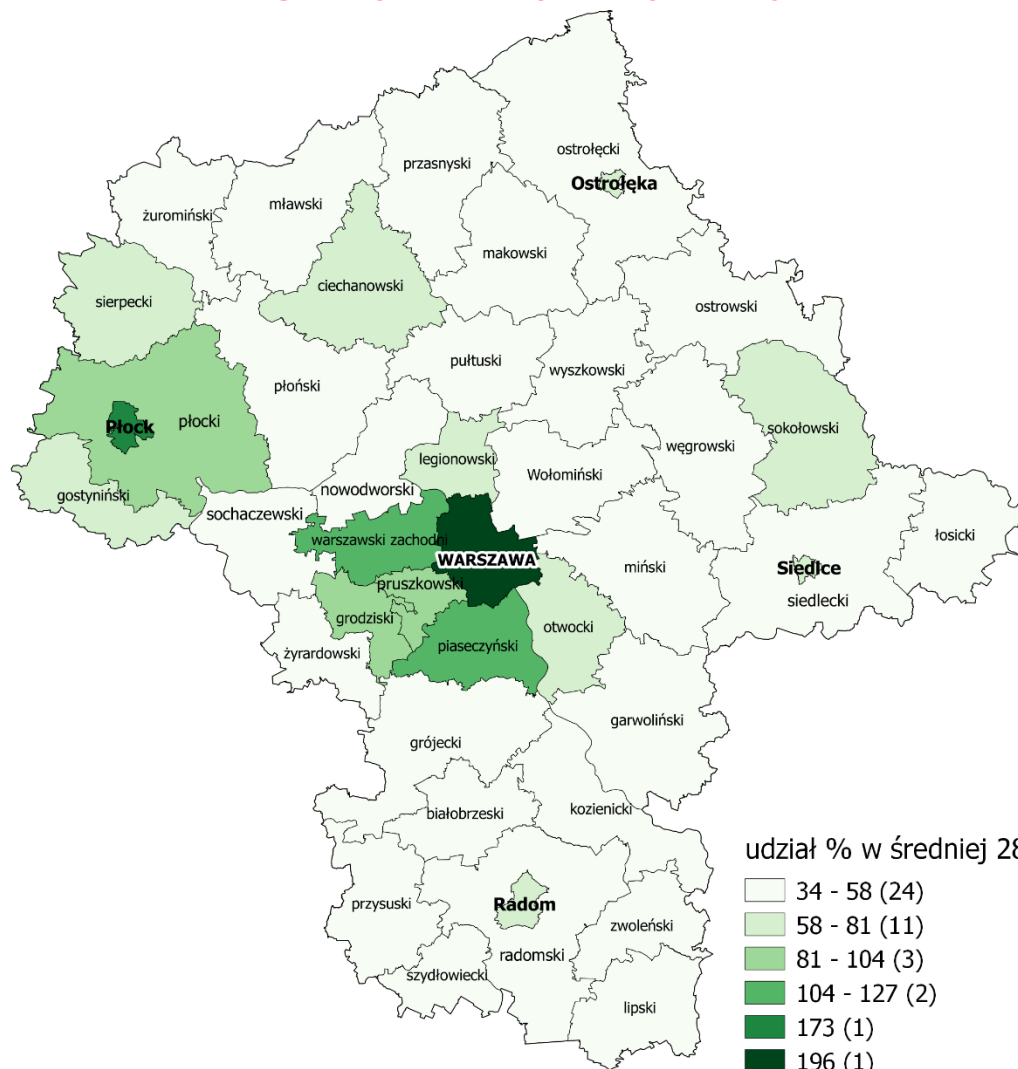
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach podregionów w 2016 r.

PKB na mieszkańca wg parytetu siły nabywczej w nowych podregionach podziale statystycznym (2015)

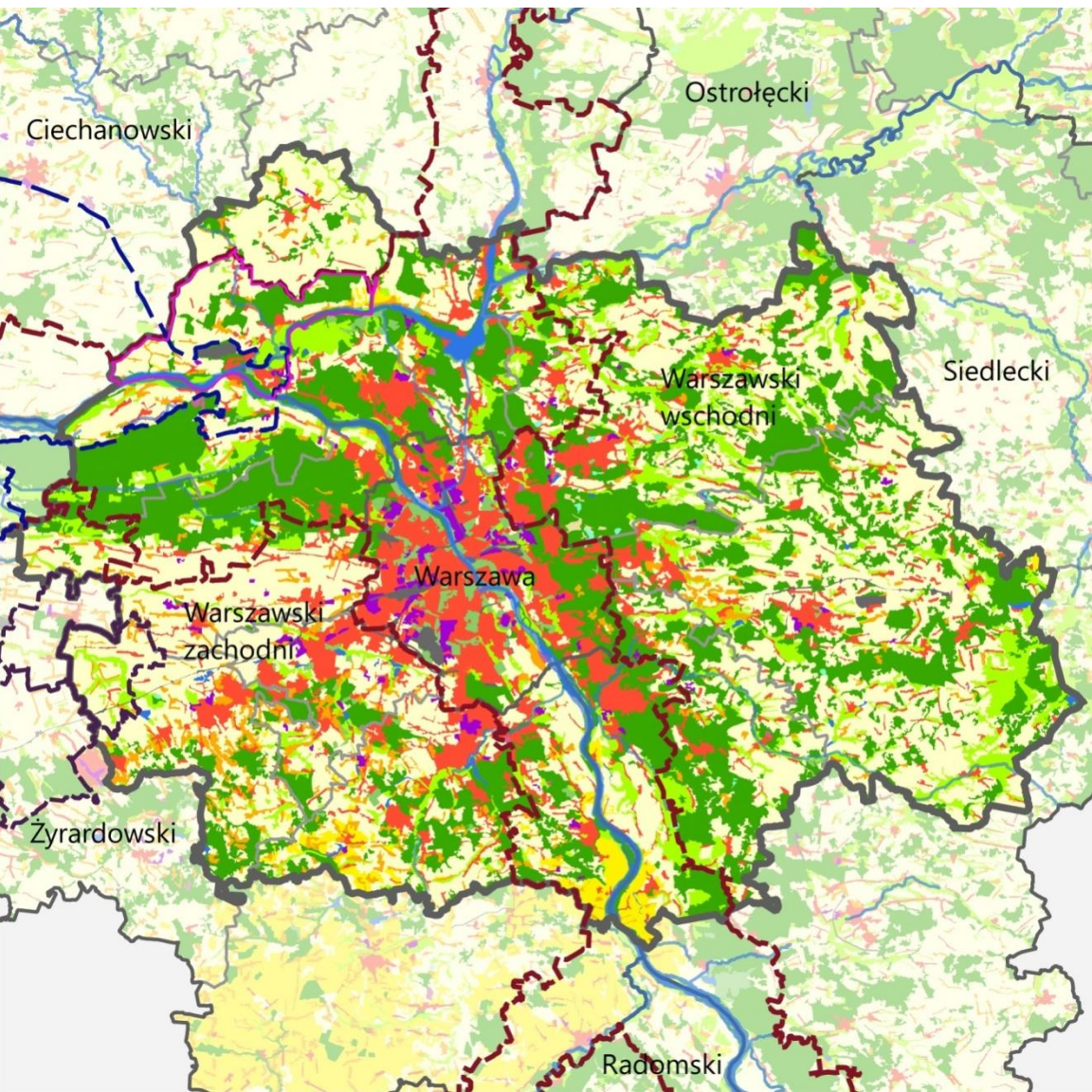
PKB na mieszkańca wg parytetu siły nabywczej w powiatach (2015)

NUTS 4

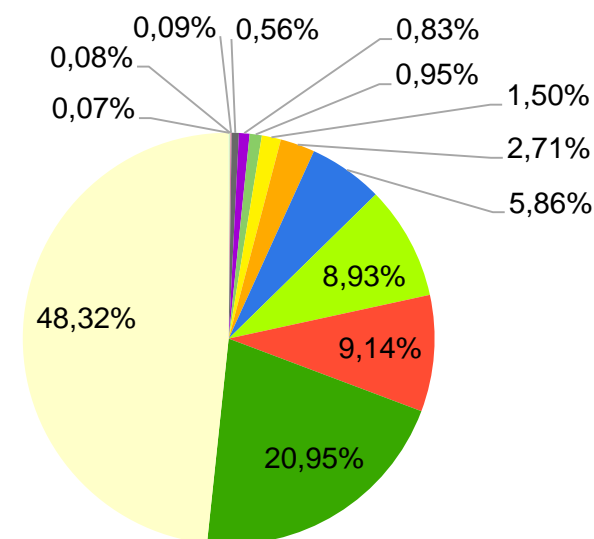
udział % w średniej 28 państw UE

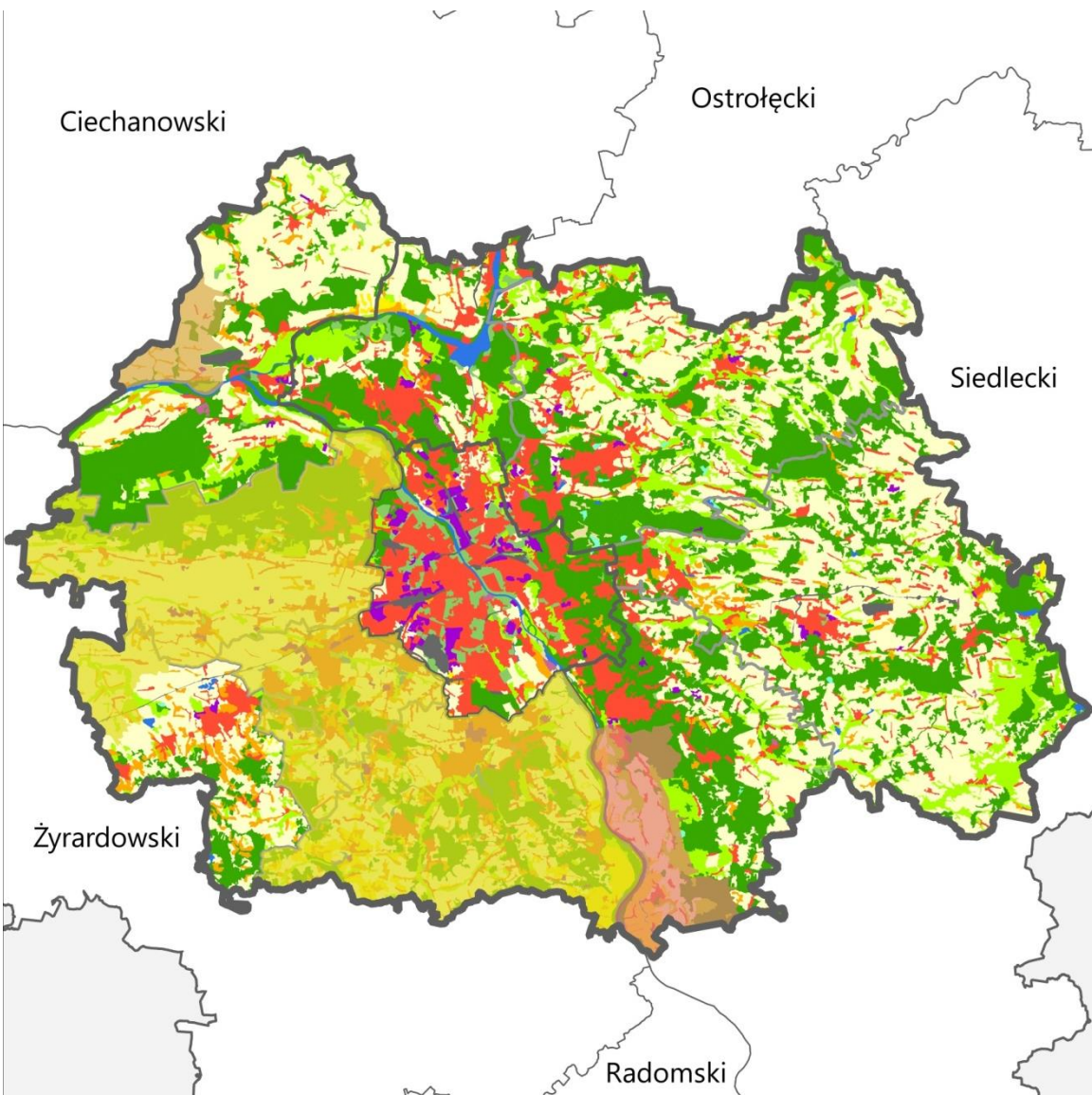
- 34 - 58 (24)
- 58 - 81 (11)
- 81 - 104 (3)
- 104 - 127 (2)
- 173 (1)
- 196 (1)

Użytkowanie terenu

- zabudowa zwarta
- zabudowa rozproszona
- tereny przemysłowe i handlowe
- tereny komunikacyjne
- kopalnie i wyrobiska
- miejskie tereny zielone i wypoczynkowe
- grunty rolne
- sady i plantacje
- lasy
- tereny pozbawione roślinności
- obszary podmokłe
- wody powierzchniowe

Obszary żywicielskie

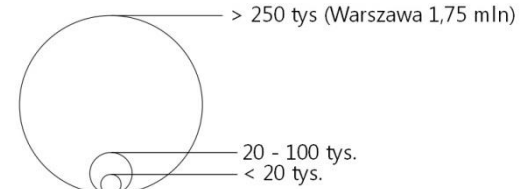
Obszary żywicielskie

- garwolińsko-kozienicki
- sochaczewsko-grójecki
- płocki

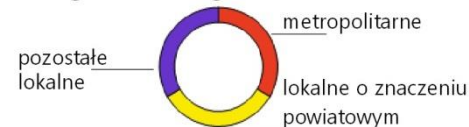

Sieć osadnicza

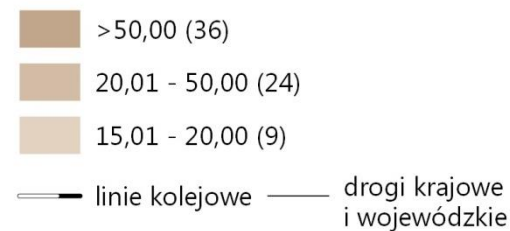
Miasta wg wielkości w 2016 r.

Ranga miast wg KPZK

Udział pracujących mieszkańców gmin dojeżdżających do pracy do Warszawy

Rodzaj i funkcje gmin OMW

Rodzaj gminy:

- gmina miejska
- gmina miejsko-wiejska
- gmina wiejska

Klasyfikacja funkcjonalna gmin:

Funkcjonalne obszary miejskie:

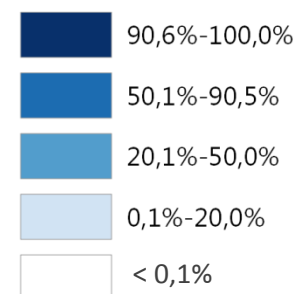
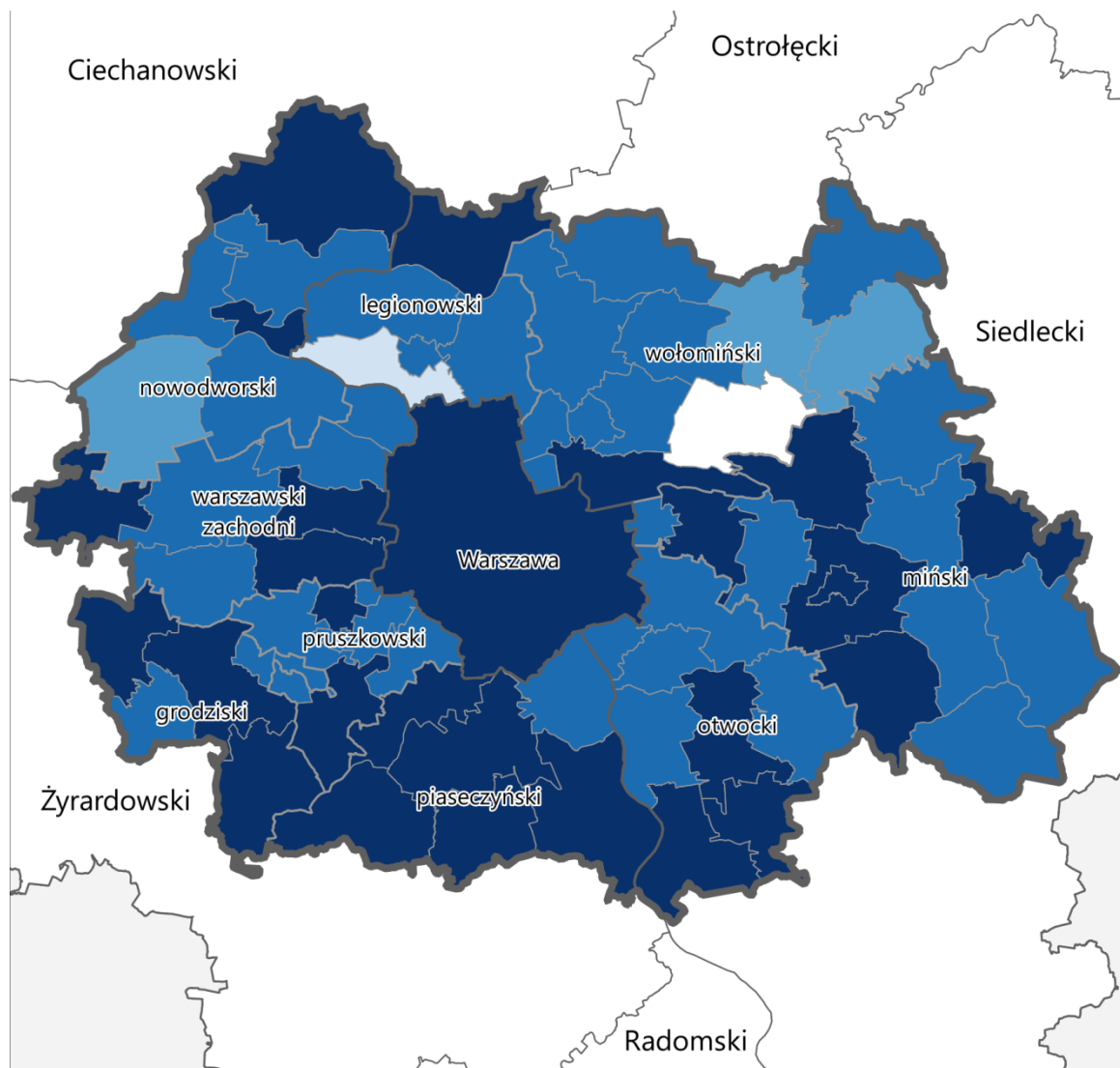
- rdzeń (stolica kraju i województwa)
- strefa podmiejska
- strefa przedmiejska

Pozostałe gminy:

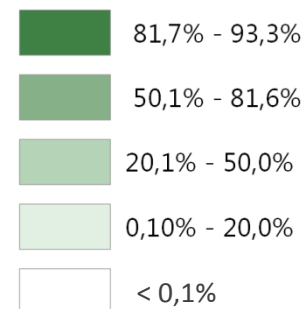
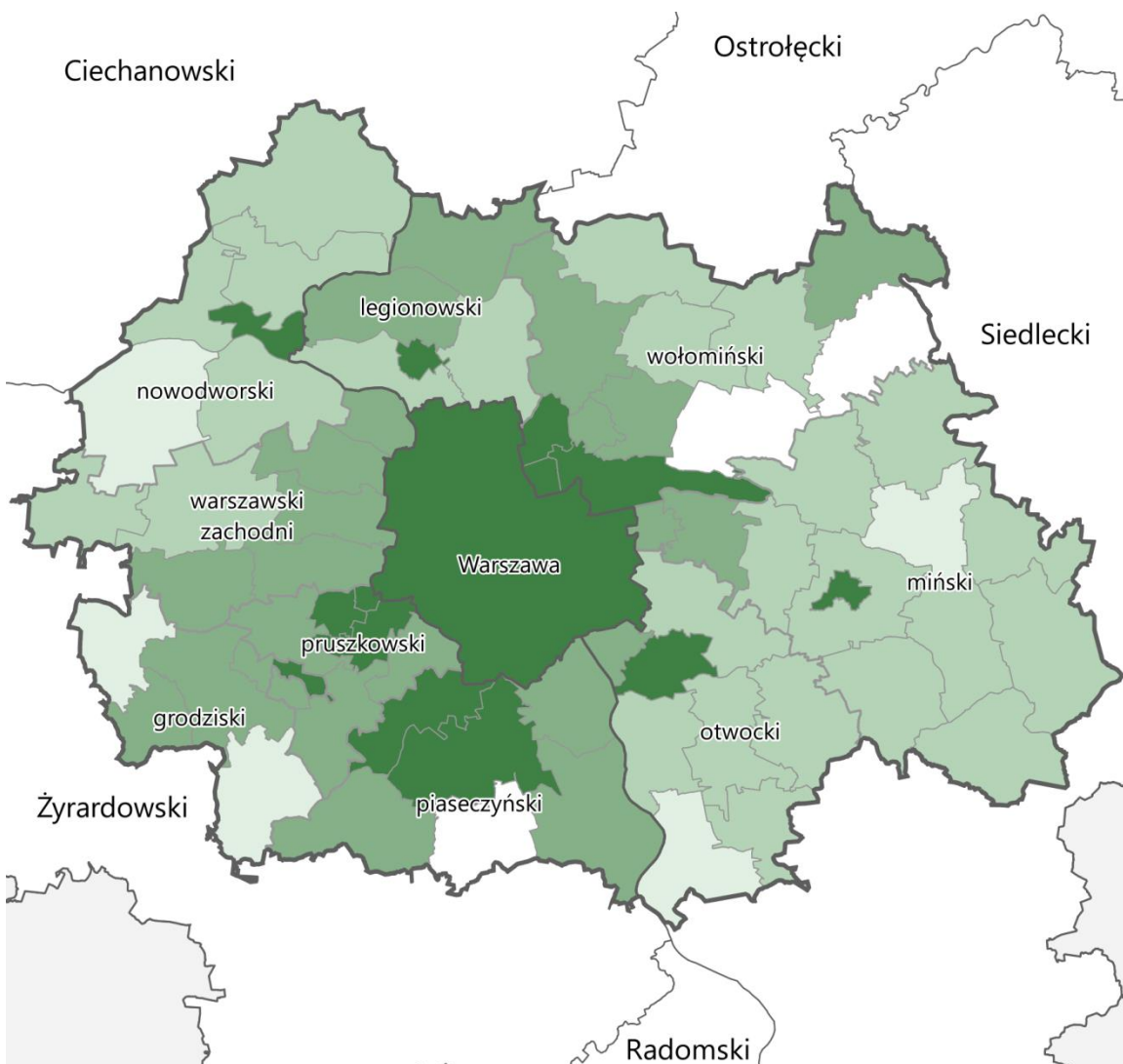
- gminy wiejskie o ekstensywnym rozwoju
- gminy wiejskie z intensywnie rozwiniętym rolnictwem
- gminy wiejskie lub miejsko-wiejskie z rozwiniętymi funkcjami pozarolniczymi

Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej

Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji

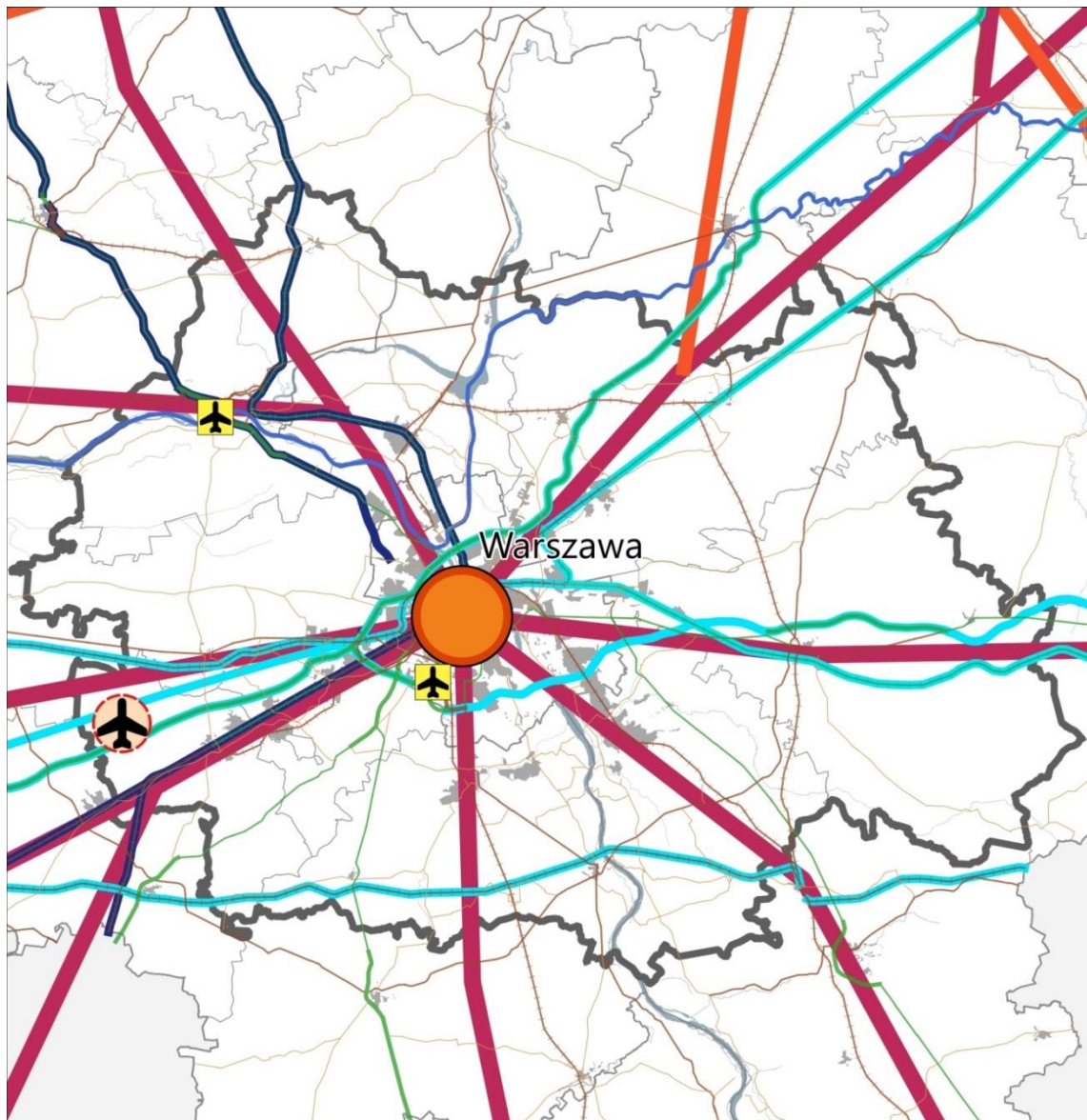
Inwestycje w rozwój obszarów wiejskich 2014-2020

Samorząd Województwa Mazowieckiego wykonuje zadania Instytucji Wdrażającej w ramach następujących działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich:

- ❑ Inwestycji w środki trwałe
 - Scalanie gruntów
- ❑ Podstawowych usług i odnowy wsi na obszarach wiejskich
 - Budowa lub modernizacja dróg lokalnych
 - Gospodarka wodno-ściekowa
 - Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne
 - Kształtowanie przestrzeni publicznej
 - Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów
 - Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego
- ❑ Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność)

Korytarze transportowe

Korytarze

- █ krajowy
- █ regionalny

bazowe sieci TEN-T

- █ Bałtyk - Adriatyk
- █ M.Północne - M.Bałtyckie

Infrastruktura transportowa

Drogi krajowe

- █ klasa techniczna A i S w sieci TEN-T
- █ klasa techniczna GP i G w sieci TEN-T
- █ klasa techniczna A i S
- █ klasa techniczna GP i G

Linie kolejowe

- █ w sieci TEN-T
- █ pozostałe

Drogi wojewódzkie

- █ klasa techniczna GP, G i Z

Infrastruktura lotniskowa

- Centralny Port Komunikacyjny
- lotniska cywilne

Droga wodna

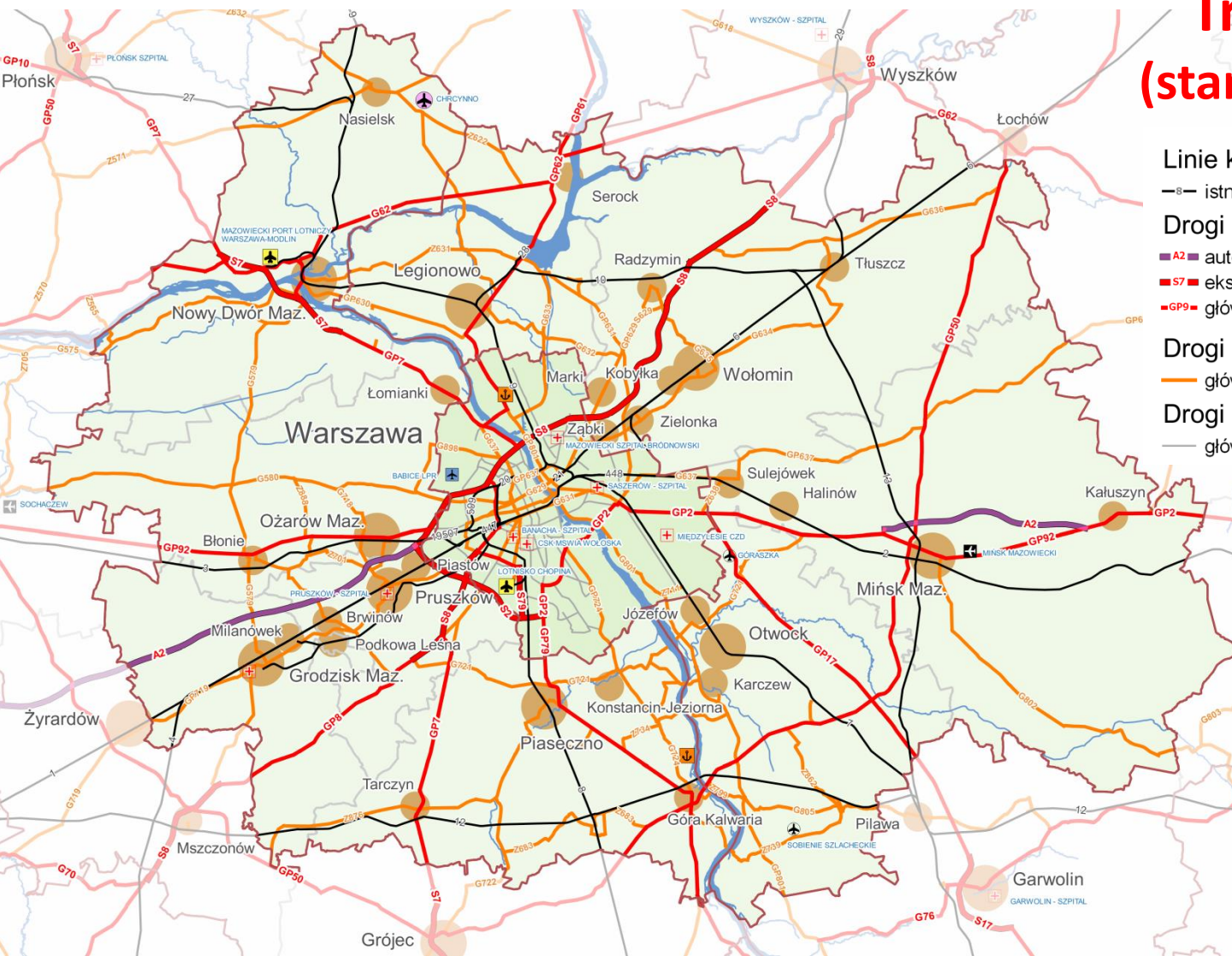
- █ E40

Ośrodki osadnicze

- metropolitalny

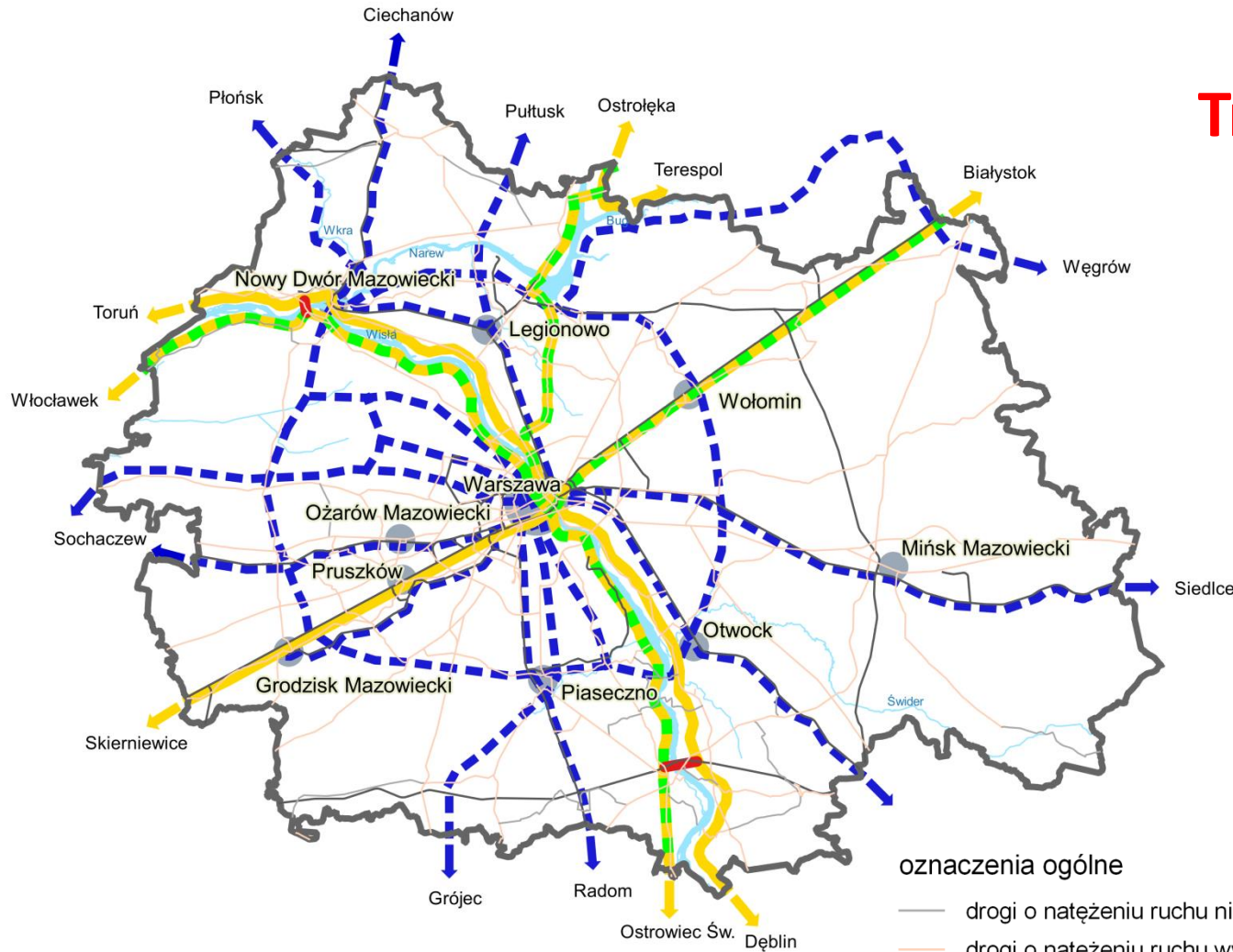
Transport (stan istniejący)

- Linie kolejowe
—s— istniejące
- Drogi krajowe
 - A2 ■ autostrady
 - S7 ■ ekspresowe
 - GP9 ■ główne ruchu przyspieszonego i główne
- Drogi wojewódzkie
—główny ruchu przyspieszonego, główne i zbiorcze
- Drogi ponadlokalne
—główny ruchu przyspieszonego i główne

- ### Lotniska
- ✈ cywilne
 - ✈ wielofunkcyjne
 - ✈ wojskowe
 - ✈ aeroklubowe
 - ✈ lądowiska sanitarne
 - ✈ inne lądowiska
- ### Żegluga śródlądowa
- ⚓ porty

Trasy rowerowe

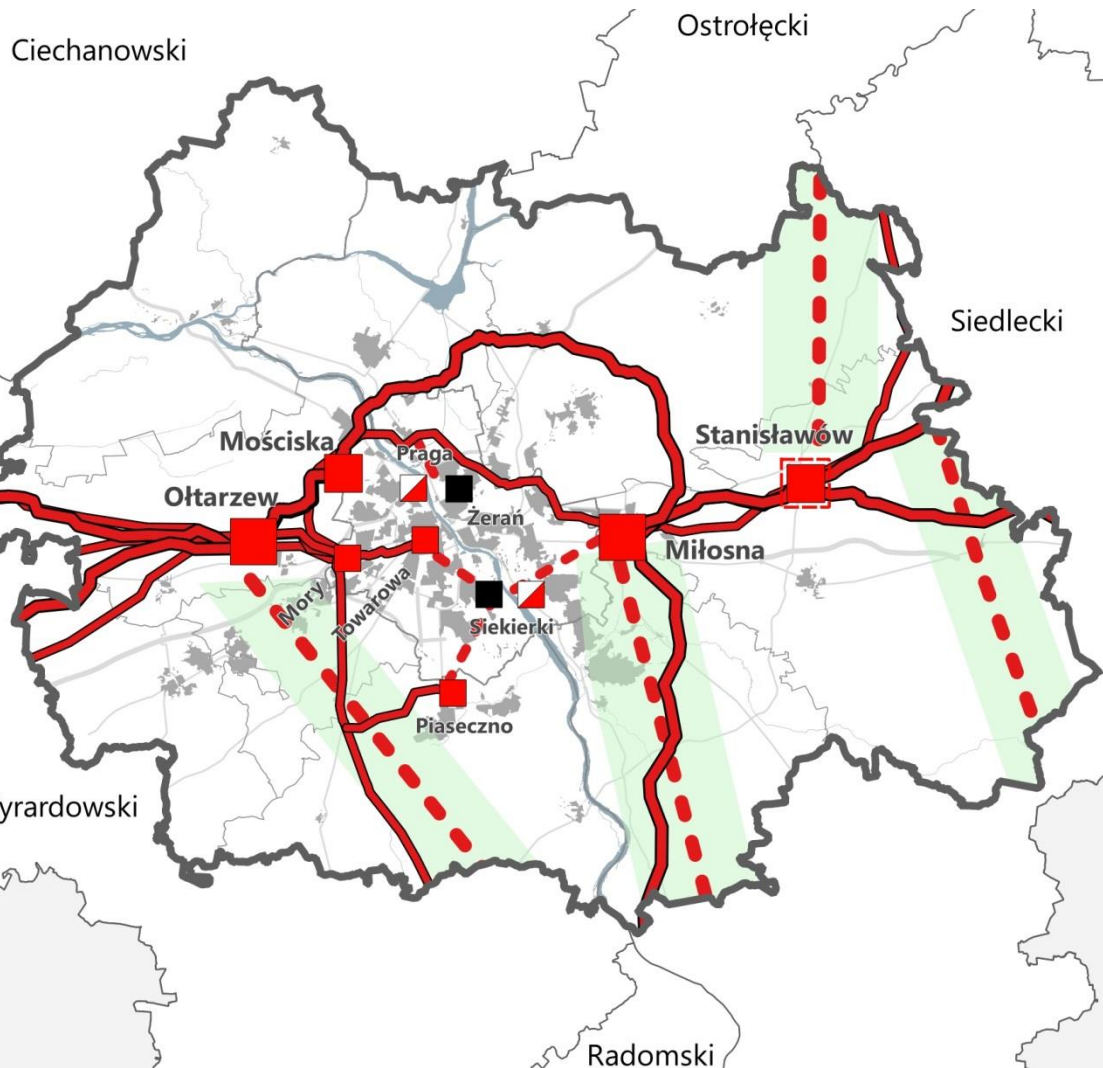

rodzaje tras

- międzynarodowe
- ponadregionalne
- regionalne
- łącznikowe

oznaczenia ogólne

- drogi o natężeniu ruchu niewymagającym separacji ruchu rowerowego
- drogi o natężeniu ruchu wymagającym separacji ruchu rowerowego
- linie kolejowe
- rzeki

Elektroenergetyka

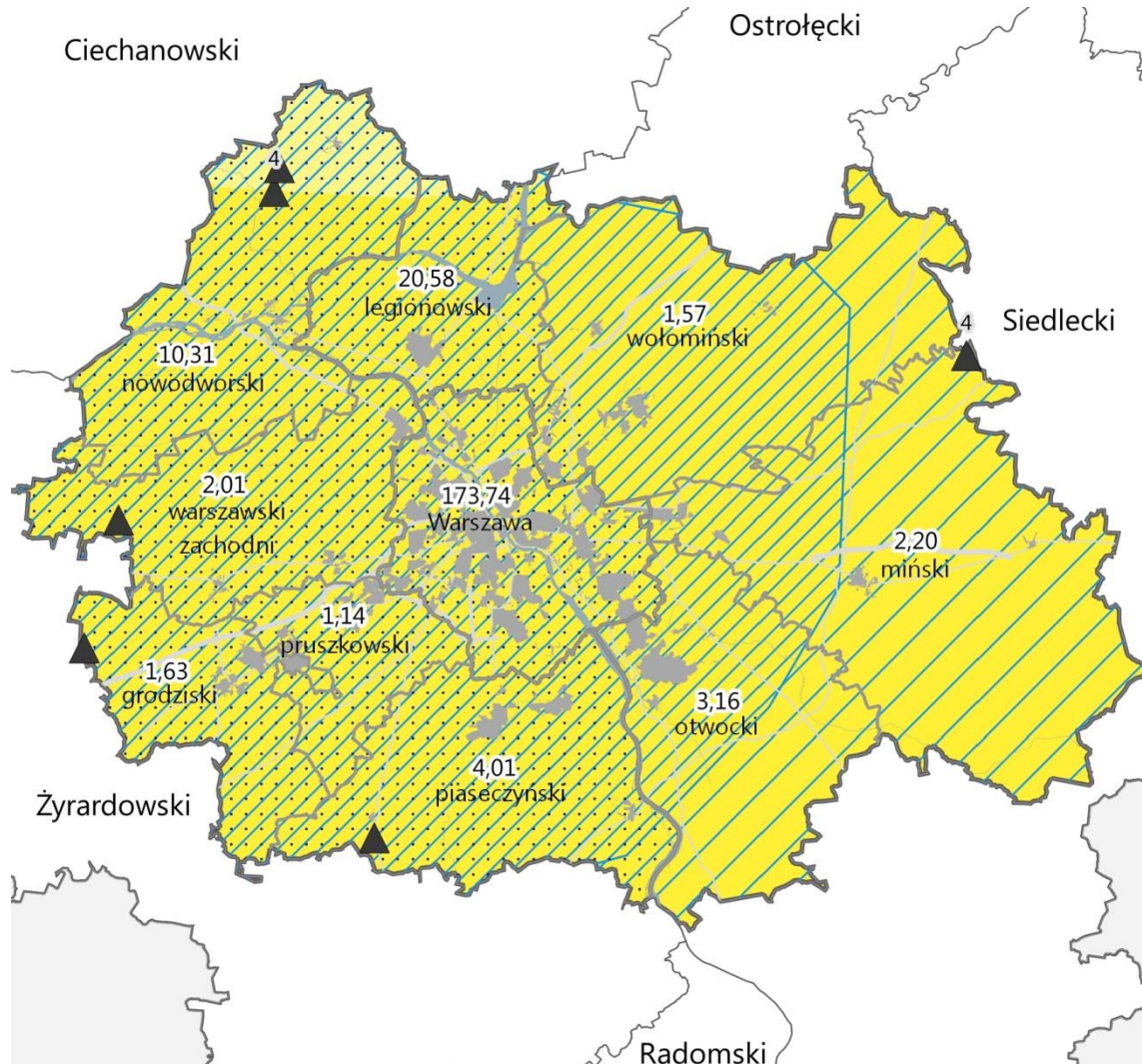
Elementy systemu elektroenergetycznego istniejące i w trakcie realizacji

- linie elektroenergetyczne 400 kV
- linie elektroenergetyczne 220 kV
- stacje elektroenergetyczne 400/220/110 kV
- stacje elektroenergetyczne 400/110 kV
- stacje elektroenergetyczne 220/110 kV
- elektrociepłownie przewidziane do włączenia w system przesyłowy

Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach poziomu krajowego* - rozmieszczenie orientacyjne

- budowa / przebudowa linii 400 kV
- budowa / przebudowa linii 220 kV
- inwestycje ustalone w specustawie przesyłowej
- budowa stacji w systemie 220 kV
- rozbudowa stacji w systemie 400 kV

* w przypadku inwestycji liniowych oznacza jedynie wskazanie punktów, które powinny być połączone planowaną linią

Odnawialne źródła energii

Energia słoneczna
średnie roczne całkowite promieniowanie słoneczne (MJ/m²)

10 - 10,25

9,75 - 10

obszar występowania wód geotermalnych

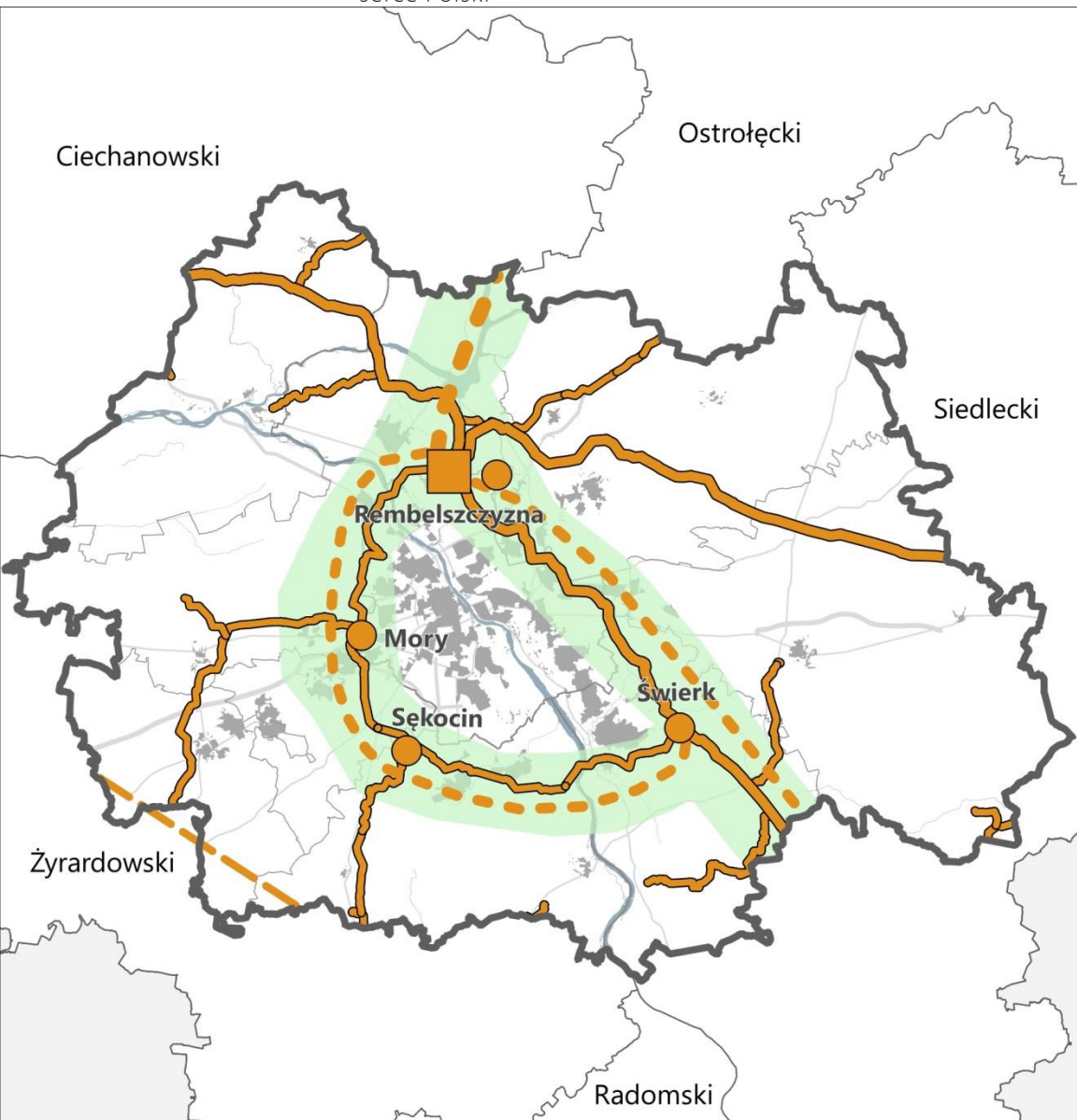
Energia wiatrowa
strefy energetyczne wiatru

bardzo korzystna

korzystna

turbiny wiatrowe

0,01 łączna moc elektrowni wszystkich typów (w MW)

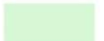

Zaopatrzenie w gaz

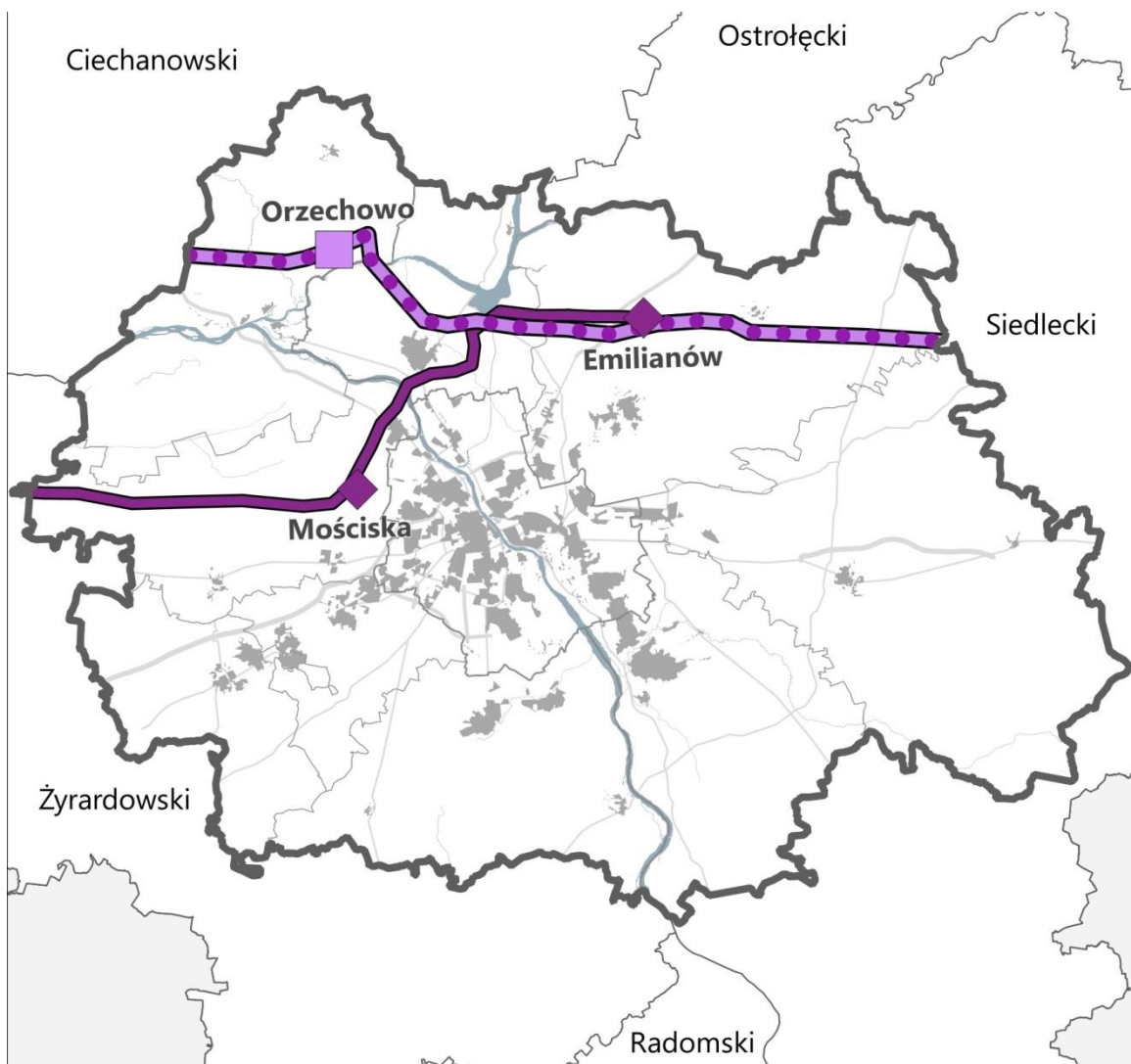
Elementy systemu gazowego istniejące:

- gazociągi krajowe magistralne
- pozostałe gazociągi krajowe
- tłocznie gazu
- węzły systemowe

Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach poziomu krajowego - rozmieszczenie orientacyjne: *

- budowa gazociągów międzynarodowych
- budowa / przebudowa gazociągów krajowych
- budowa gazociągu gazu łupkowego (uzależniona od analiz ekonomicznych)
- inwestycje ustalone w specustawie gazowej

* oznacza jedynie wskazanie punktów, które powinny być połączone planowanym gazociągiem

Paliwa płynne

Elementy systemu paliw płynnych istniejące:

System przesyłu
i przetwarzania ropy
naftowej:

System przesyłu
produktów naftowych:

 ropociąg

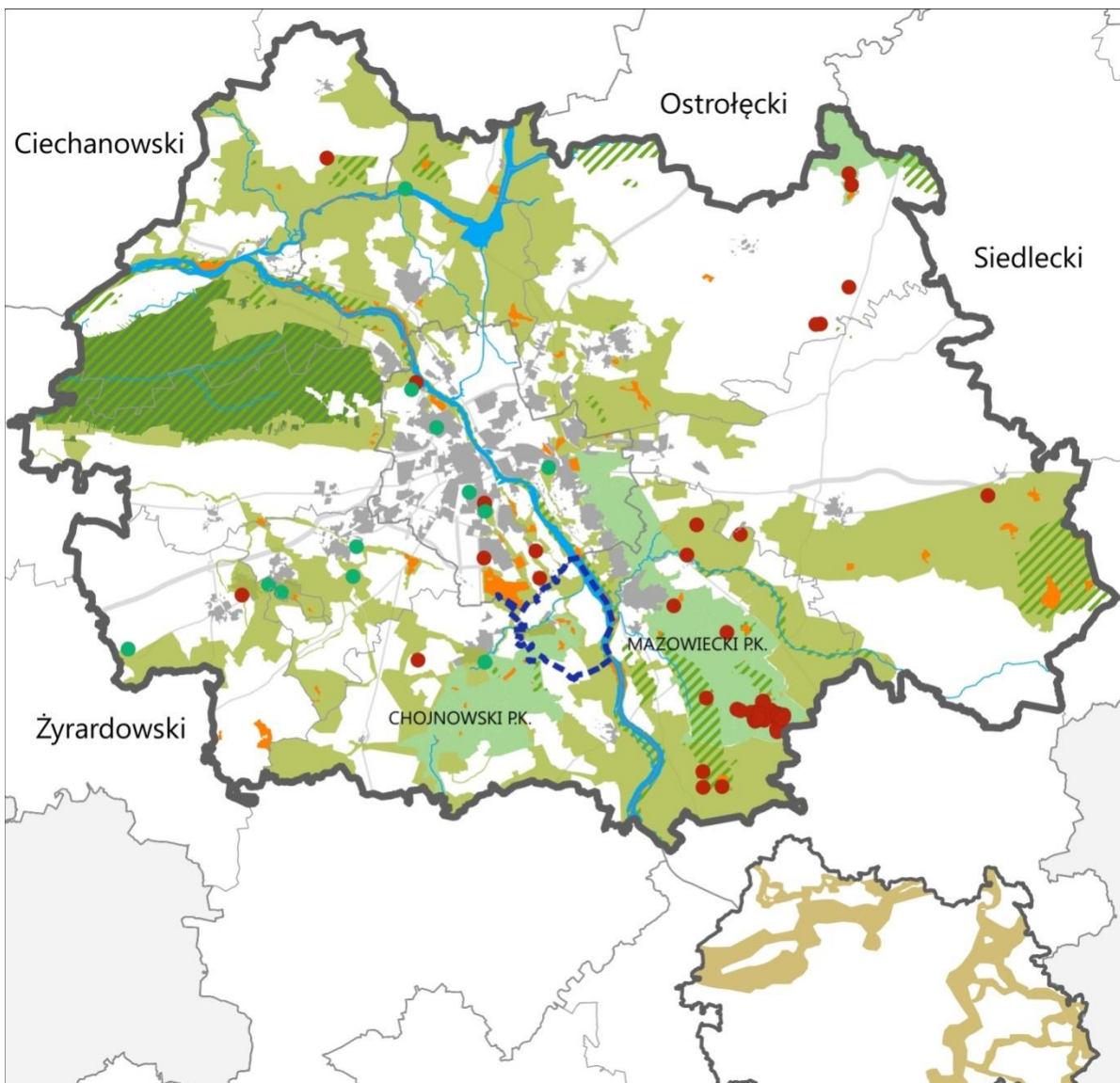
 rurociąg paliwowy

 pompownia ropy

 bazy paliwowe

Inwestycja celu publicznego
ustalona w dokumentach
poziomu krajowego:

- budowa systemu przesyłowego ropy naftowej z rejonu Morza Kaspijskiego (z wykorzystaniem istniejących ropociągów)

Ochrona środowiska

- Kampinoski Park Narodowy
- parki krajobrazowe
- obszary chronionego krajobrazu
- rezerваты przyrody
- obszary Natura 2000
- strefa ochronna uzdrowiska Konstancin-Jeziorna
- korytarze ekologiczne
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- użytki ekologiczne

Kultura

Opieka i ochrona cennych elementów dziedzictwa materialnego

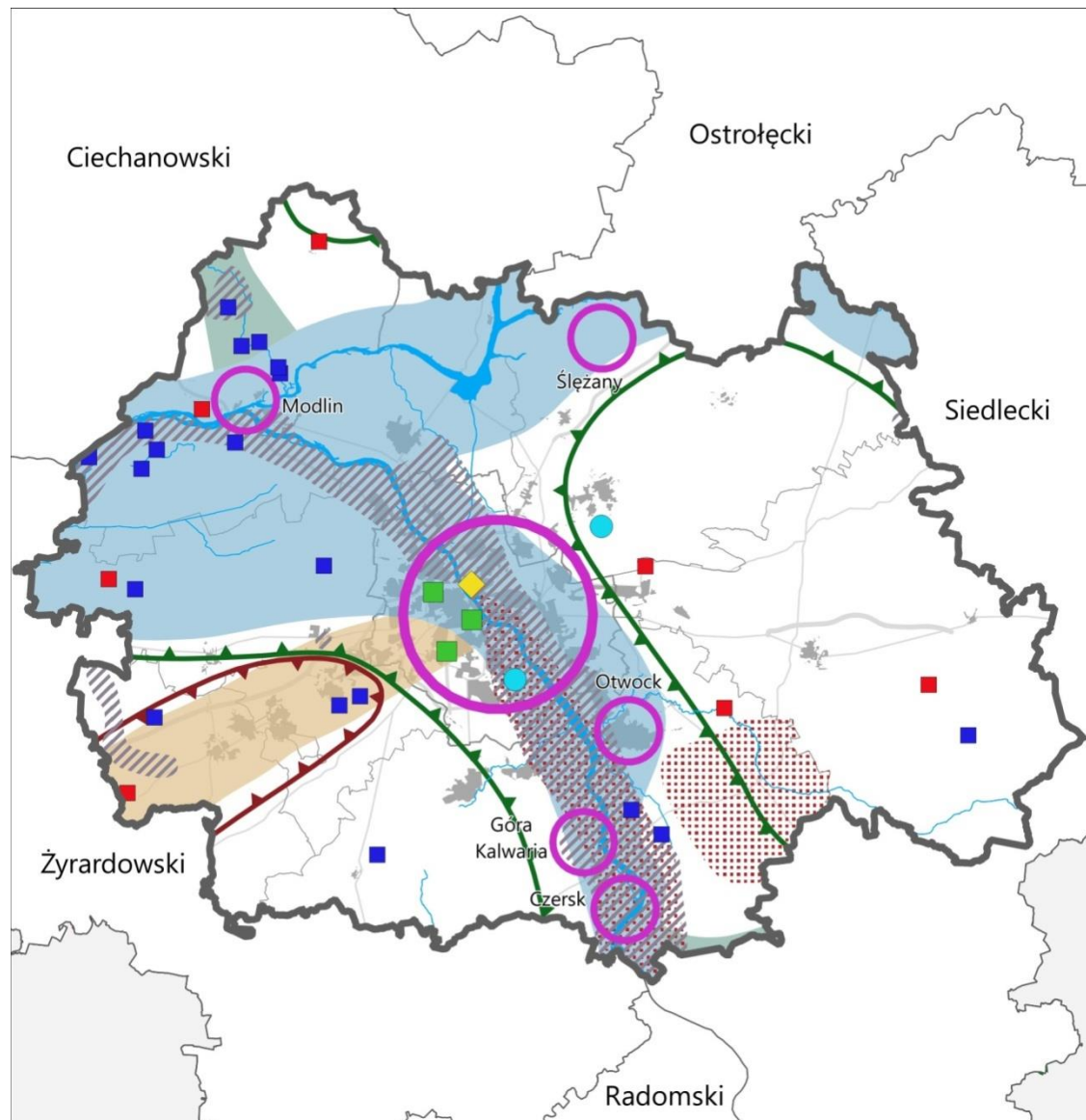
- miejsce wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO
- pomniki historii
- parki kulturowe
- układy urbanistyczne postulowane do objęcia ochroną
- układy ruralistyczne proponowane do objęcia ochroną

Kształtowanie tożsamości

- ośrodki budowania tożsamości

Kultura ludowa

- regiony etnograficzne
- pasma rzeczne wyznaczone w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami
- pasma rzeczne pozostałe
- pasma szlaków kolejowych
- pasma osadnictwa olenderskiego
- strefy ochrony wartości krajobrazów przyrodniczo-kulturowych w pasmach rzecznych
- strefy ochrony krajobrazów kulturowych poza pasmami rzecznyymi

Szlaki turystyczne

Szlaki turystyczne międzynarodowe

- Szlak im. Króla Stefana Batorego
- Szlak Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej
- drogi śródlądowe*
- rowerowe (pow. 100 km długości)
- piesze (pow. 60 km długości)
- kolejki wąskotorowe

* Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych dróg wodnych

Szlaki turystyczne międzynarodowe

- Drogi Św. Jakuba
- Sieciowe Produkty Turystyczne ponadregionalne
- Szlak Frontu Wschodniego I wojny światowej
- Szlak Chopinowski
- Szlak Księżąt Mazowieckich
- Szlak Bitwy Warszawskiej 1920

Ośrodki ruchu turystycznego

- międzynarodowe
- wybrane w ramach pasm przyrodniczo-kulturowych (wskazane w WPOnZ)
- obszary cenne przyrodniczo

Najważniejsze kwestie aktualnie rozpatrywane w kontekście polityki spójności

2 maja br. – publikacja projektu Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) 2021-2027

Główne elementy:

- ❑ **Proponowana wielkość budżetu: w cenach bieżących 1,279 biliona euro, tj. 1,11% Dochodu Narodowego Brutto krajów UE-27**
- ❑ **Czas trwania perspektywy: 7 lat z możliwością rewizji w 2023 r. (3+4)**
- ❑ **Priorytety WRF 2021-2027: cyfryzacja, innowacje, młodzież, zmiany klimatyczne, bezpieczeństwo i migracje**

Polityka spójności w WRF 2021-2027:

- ❑ **Budżet polityki spójności został zredukowany o 7%, ale polityka spójności nadal jest uznawana za ważny filar działań UE**
- ❑ **Dedykowana dla wszystkich regionów UE, ale zmodernizowana**
- ❑ **Propozycje budżetu dla PS: EFRR i FS – 273 mld EUR, EFS – 101 mld EUR**

Najważniejsze kwestie aktualnie rozpatrywane w kontekście polityki spójności (cd.)

Zakres interwencji Polityki Spójności:

- badania, rozwój, innowacje,
- wsparcie MŚP,
- przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną,
- wsparcie sieci/infrastruktury cyfrowej, energetycznej i transportowej,
- zrównoważony rozwój miast i rozwój usług/infrastruktury edukacyjnej, społecznej i zdrowotnej,
- rozwój kapitału ludzkiego: rozwój umiejętności, edukacja, włączenie społeczne.

Prawdopodobnie zostanie utworzony oddzielny cel terytorialny.

Kolejne etapy:

- 29 maj 2018 r. – publikacja rozporządzeń dla polityk sektorowych**
- Zakończenie negocjacji Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027 – maj 2019 r.

Potrzeba kontynuacji samodzielnej polityki rozwoju na poziomie regionalnym

- Doświadczenia samorządu województwa mazowieckiego potwierdzają **słuszność usamodzielnienia regionów**
- Środki własne oraz fundusze europejskie umożliwiają **realizację celów społecznych**
- Nowy podział statystyczny szansą na dalszy **dynamiczny rozwój Mazowsza** po 2020 roku
- Jak zarządzać obszarem metropolitalnym?**

OBSZAR METROPOLITALNY WARSZAWY DZIŚ

- *nowe wyzwania dla województwa
w kontekście polityki spójności***

Warszawa, 20 czerwca 2018